

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی بابل

دانشکده پزشکی - گروه آموزشی پزشکی اجتماعی

طرح دوره (Course plan)

عنوان درس: اصول سلامت جمعیت و برنامه های سلامت خانواده	نام مدرس/مدرسین: اعضای هیات علمی گروه پزشکی اجتماعی
دانشکده: پزشکی	گروه آموزشی: پزشکی اجتماعی
رشته و مقطع تحصیلی: دکتری حرفه ای پزشکی	نیمسال اول/دوم: نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱
تعداد و نوع واحد: ۳۴ ساعت	روز و ساعت برگزاری: با هماهنگی واحد آموزش تعیین می شود
عرصه آموزش: با هماهنگی واحد آموزش تعیین می شود	دروس پیش نیاز: -
محل برگزاری: دانشکده پزشکی	مدت تدریس: ۱۶ جلسه تئوری و ۱ جلسه آزمون پایان ترم
آدرس پست الکترونیکی: -	تاریخ آزمون پایان ترم: با هماهنگی واحد آموزش تعیین می شود

فعالیت استاد:

- ۱- حضور منظم و شرکت فعال در کلاس
- ۲- ایجاد زمینه مناسب برای فعالیت دانشجویان
- ۳- تشویق دانشجویان به مشارکت در بحث

وظایف و تکالیف دانشجویان:

- ۱- حضور منظم و به موقع در کلاس
- ۲- شرکت فعال در بحث های کلاسی و انجام تکالیف مربوطه

مقدمه:

دهد در این درس دانشجو با اصول اولیه جمعیت شناسی و سلامت خانواده آشنا می شود تا بتواند به عنوان پزشک در حفظ و ارتقای سلامت فرد، خانواده و جمعیت فعالیت کند.

اهداف کلی درس:

در پایان این درس انتظار می رود دانشجویان سیر تحول و شاخصهای جمعیتی ایران و جهان و مفاهیم توسعه پایدار و سیاستهای جمعیتی را شرح دهند، اصول سلامت خانواده و باروری را توضیح دهند و بتوانند برنامه های | مراقبتی این حیطة را شرح دهند. برنامه کشوری کودک سالم را شرح دهند و برنامه های سلامت مدارس، نوجوانان و جوانان میانسالان و سالمندان را شرح دهند. اهمیت سلامت روان را درک کرده باشند و برنامه های آن را توضیح

محتوی ضروری دوره آموزشی:

جمعیت، توسعه پایدار و سیاست های جمعیتی

کلیات و اصول سلامت خانواده

کلیات سلامت باروری و شاخص های جمعیتی

سلامت و مشاوره های قبل از بارداری

مراقبت های دوران بارداری، زایمان و پس از زایمان

فاصله گذاری میان تولدها و روش های آن

نوزاد سالم و آسیب پذیر

ترویج تغذیه با شیر مادر

رشد فیزیکی کودک از قبل از تولد تا پایان بلوغ (شاخص ها و روش های ارزیابی)

تکامل همه جانبه اوایل کودکی و غربالگری اختلالات تکاملی

برنامه کشوری کودک سالم (۱)

مراقبت سلامت و ایمن سازی برنامه کشوری کودک سالم (۲)

ارتقای سلامت سلامت دانش آموزان و بهداشت مدارس

سلامت نوجوانان و جوانان

سلامت میانسالان مرد و زن

سلامت سالمندان

سلامت روان

خشونت و آسیب های اجتماعی (این مبحث می تواند در هر گروه سنی گنجانده شود)

و عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت و اهداف توسعه پایدار از گزارش سالانه سازمان بهداشت جهانی

توصیه می شود این درس همزمان با کارآموزی پزشکی به عنوان بخش نظری پزشکی اجتماعی / خانواده ارائه گردد.

اهداف اختصاصی درس:

- اصول سلامت خانواده را شرح دهد
- شاخصهای جمعیتی را بازگو کند
- مفاهیم توسعه پایدار و سیاستهای جمعیتی را بیان کند
- نکات مشاوره های پیش از بارداری، دوران بارداری، زایمان و پس از آن را برشمارد
- کلیات برنامه کشوری واکسیناسیون را بیان کند
- اصول و مبانی تغذیه نوزادان و شیرخواران را شرح دهد
- در مورد برنامه ها و دستورالعملهای کشوری مطرح شده در کلاس، مربوط به سلامت خانواده، جمعیت و مدارس اظهار نظر کند

منابع اصلی درس: (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس)

-منابع انگلیسی:

اینترنتی □

<http://www.who.int/en> به آدرس (WHO) سایت سازمان بهداشت جهانی

منابع فارسی:

چاپی □

- کتاب جامع بهداشت عمومی، دکتر حسین حاتمی و همکاران، چاپ سوم 1392
- وزارت بهداشت -دفتر سلامت خانواده و جمعیت- اداره سلامت کودکان، 1384، (WCC) بوکلت مراقبت کودک سالم
- مراقبتهای ادغام یافته ناخوشی های اطفال (مانا)، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- مراقبتهای ادغام یافته میانسالان (سبا و سما)، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- مراقبتهای ادغام یافته سالمند، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- برنامه کشوری ترویج تغذیه با شیر مادر و تغذیه تکمیلی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- برنامه و راهنمای ایمن سازی مصوب کمیته کشوری ایمن سازی -ویرایش هشتم 1394

اینترنتی □

سایت مرکز آمار ایران (درگاه ملی آمار) <https://www.amar.org.ir>

سایت معاونت بهداشت دانشگاه – گروه سلامت خانواده، جمعیت و مدارس به آدرس:

<http://vch.iums.ac.ir/page/> مدیریت - سلامت - خانواده، -جمعیت - و -مدارس

شیوه های یاددهی – یادگیری؛ سخنرانی؛ پرسش و پاسخ و بحث گروهی

رسانه های آموزش:

کامپیوتر (نرم افزار Power Point و Prezi)، ویدئو پروژکتور و وایت برد

جلسه	عنوان درس	مدرس
۱	کلیات و اصول سلامت خانواده	مدرس گروه پزشکی اجتماعی
۲	سیر تحول جمعیت و شاخص های جمعیتی ایران و جهان	مدرس گروه پزشکی اجتماعی
۳	جمعیت، توسعه پایدار و سیاست های جمعیتی	مدرس گروه پزشکی اجتماعی
۴	کلیات سلامت باروری	مدرس گروه پزشکی اجتماعی
۵	سلامت و مشاوره های قبل از بارداری	مدرس گروه پزشکی اجتماعی
۶	مراقبت های دوران بارداری، زایمان و پس از زایمان	مدرس گروه پزشکی اجتماعی
۷	فاصله گذاری میان تولدها	مدرس گروه پزشکی اجتماعی
۸	برنامه گسترش ایمنسازی واکسیناسیون	مدرس گروه پزشکی اجتماعی
۹	تغذیه شیرخوار و شیر مادر	مدرس گروه پزشکی اجتماعی
۱۰	برنامه کشوری کودک سالم (۱) مراقبت و ارتقاء سلامت	مدرس گروه پزشکی اجتماعی

مدرس گروه پزشکی اجتماعی	برنامه کشوری کودک سالم (۲) تغذیه سالم	۱۱
مدرس گروه پزشکی اجتماعی	سلامت مدارس و قبل از مدرسه	۱۲
مدرس گروه پزشکی اجتماعی	سلامت بلوغ و نوجوان	۱۳
مدرس گروه پزشکی اجتماعی	سلامت روان	۱۴
مدرس گروه پزشکی اجتماعی	سلامت میانسالان	۱۵
مدرس گروه پزشکی اجتماعی	سلامت سالمندان	۱۶
مدرس گروه پزشکی اجتماعی	آزمون پایان دوره	۱۷

سنجش و ارزشیابی دانشجویان:

تاریخ	نمره	روش
بدون اعلام قبلی	-	پرسش و پاسخ درون کلاسی
وسط ترم	۳	آزمون میان ترم
طبق برنامه دانشکده	۱۶	آزمون پایان ترم (تشریحی، کوتاه پاسخ و چهارگزینه ای ، جورکردنی)
هر جلسه درسی	۱	مشارکت در بحث گروهی حضور و غیاب